

VERGİ RAPORU

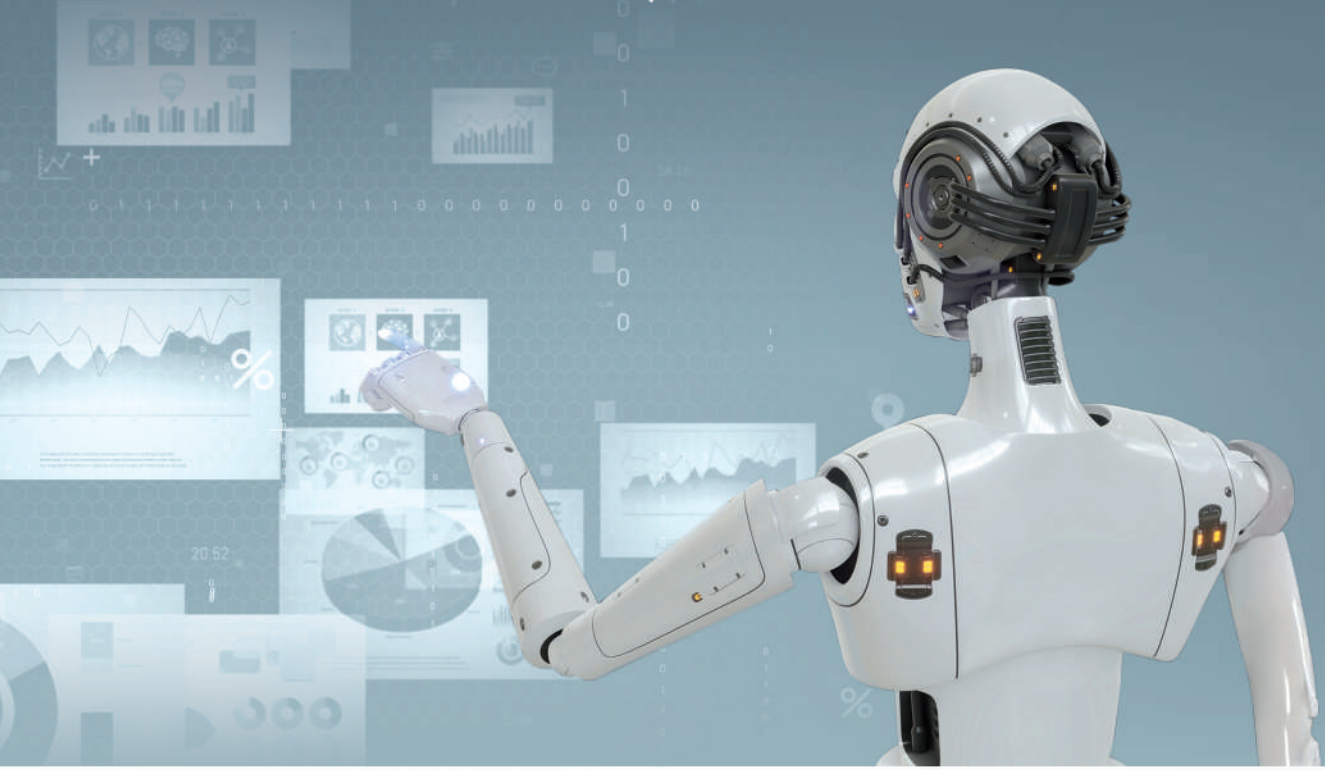
ISSN 2667-5099

34. yıl

Aylık Maliye, Ekonomi ve Hukuk Dergisi
Yıl: 34 • Sayı: 323 • Ağustos 2026 • Fiyat: 750,00 TL

VERGİ DENETİMİNİN GELECEĞİ: ALGORİTMİK DÖNÜŞÜM VE NÖROBİLİM TEMELLİ DENETÇİ YETKİNLİĞİ MODELİ

Veraset Intikal Vergisi İstisna
Önerisi

Yağmur YAVİLİOĞLU KAYA
Coşkun ÇEKİCİLER

Vergi Usul Kanunu Çerçevesinde
Mükellefiyet Kaydının Re'sen Terkini

Ahmet EROL
Hilal İŞAKOĞLU

Ticaret ve Vergi Hukuku
Kapsamında Ticari Bilanço ile
Mali Bilançonun Uzlaştırılması

Buket ÇATAKOĞLU AYDIN

www.vergiraporu.com.tr

TRT GENÇ

GELECEK SENSİN

Türkiye'nin En Genç Kanalı
YAYINDA!

trtgencredsmi | trtgenc

www.trtgenc.com.tr

Aylık Maliye, Ekonomi ve Hukuk Dergisi
sayı 323

Yayın Dili: Türkçe

İmtiyaz Sahibi
Vergi Müfettişleri Derneği Adına
Genel Başkan
Bilal YÜKSEL
İstanbul - Türkiye

Genel Yayın Editörü
Önal AKÇAY
İstanbul - Türkiye

Editör Yardımcısı
Ahmet KORKMAZ
İstanbul-Türkiye

Yayın Kurulu Üyeleri
Prof. Dr. Murat BATI
Samsun - Türkiye
Ömer Faruk ARSLAN
Ankara - Türkiye

Doç. Dr. İrem DİDİNMEZ

Ankara - Türkiye

Ömer BATUR

Ankara-Türkiye

Ayhan CAN

İstanbul - Türkiye

Hasan CANAYAKIN

Kocaeli-Türkiye

Yunus SÜRMELİ

İstanbul - Türkiye

Çağlar DOĞAN

Ankara - Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Ümmüğülsüm POLAT

Hakkari-Türkiye

Yayın Danışmanı (Çeviriden Sorumlu)

Nahide Meriç URAK

Ankara - Türkiye

Dr. Berrak SOYALP SOLAKOĞLU

İstanbul-Türkiye

Yasin AKBULUT

Ankara - Türkiye

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Barış BAL

Ankara - Türkiye

Dil Editörü - Yayın Sorumlusu

Zeynep TURAN

Ankara - Türkiye

Yönetim ve Yazışma Adresi

Korkutreis Mah. Hanımeli Sok. No: 17/ 17-18

Sihhiye / ANKARA

Tel: (0.312) 231 80 19 (pbx)

Fax: (0.312) 231 80 65

e-posta: vergiraporu@vmd.org.tr

ISSN 2667 - 5099

Grafik Tasarım ve Baskı

GİRİŞİM AJANS OFSET

MATB. BAS. YAY. DAĞ. KIRT. GIDA İNŞ. EĞT.

DAN. REK. BİL. MAK. SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.

Samanyolu Cad. No:35

İskitler - Altındağ/ANKARA

Tel: 0312 384 22 23

www.girisimmatbaacilik.com

Basım Tarihi: 10.08.2026

Yayın Türü: Yaygın Süreli

Dergimiz, TUBİTAK ULAKBİM Sosyal

ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı Komitesi

tarafından, 08.05.2015 tarih ve 60 sayılı Komite

toplantısında, 2014 yılı basımları dahil veri

tabanına alınmaya uygun bulunmuştur.

YAYIN OKUMA ve DANIŞMA KURULU YAYIN DANIŞMA KURULU

Prof. Dr. Abdurrahman AKDOĞAN

Başkent Üni. Hukuk Fak.

Prof. Dr. Adnan GERÇEK

Uludağ Üni. İİBF

Prof. Dr. Ahmet AK

Hacı Bayram Veli Üni. İİBF

Prof. Dr. Ahmet Burçin YERELİ

Hacettepe Üni. İİBF

Aykut GÜLEÇ

VMD E. Başkanı, E. Vergi Müfettişi

Prof. Dr. Bernur AÇIKGÖZ

İzmir Katip Çelebi Üni. İİBF

Prof.Dr. Binhan Elif YILMAZ

İstanbul Üniversitesi-İktisat Fakültesi

Dr. Bumin DOĞRUSÖZ

Marmara Üni. İİBF

Prof. Dr. Burak DARICI

Bandırma Onyedü Eylül Üni. İİBF

Coşkun ÇEKİCİLER

Sayıştay Üyesi

Prof. Dr. Doğan ŞENYÜZ

Uludağ Üni. Hukuk Fak.

Durmuş Erdem ARSLANOĞLU

Ankara Defterdarlığı Grup Müd. V.

Prof. Dr. Ersan ÖZ

Pamukkale Üni. İİBF

Fatih ALTINKAYIK

HMB Personel Genel Müdürü

Fatih ARKBAŞI

İstanbul Defterdarlığı, KDV, ÖTV Grup Müdürü

Fatih PAYKAL

Gelir İdaresi Grup Başkanı

Doç. Dr. Fatih PEKŞEN

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı

Strateji Geliştirme Daire Başkanı,

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı

Danışmanı

Prof. Dr. Fatih SARACÖĞÜ

Hacı Bayram Veli Üni. İİBF

Fatih Mehmet ÖZVEREN

Kültür ve Turizm Bakanlığı Personel Gen.

Müd. Yard., DÖSİM Merkez Mdü. Vekili

Fatih Mustafa OLCAY

Vergi Müfettişi, VMD E. Başkanı

Fırat KILIÇ

E. Vergi Başmüfettişi

Prof. Dr. Güven SAYILGAN

Ankara Üni. SBF

Prof.Dr.Hakkı ODABAŞI

AYBÜ Siyasal, Maliye Bölümü

Prof.Dr. Halil TUNALI

İstanbul Üniversitesi-İktisat Fakültesi

Prof. Dr. Hasan ABDİOĞLU

Karadeniz Teknik Üni. İİBF

Prof. Dr. Hasan Murat ERTUĞRUL

Anadolu Üni., İİBF

Prof. Dr. Hatice YURTSEVER

Manisa Celal Bayar Üni. İşletme Fak.

Hayati ARSLAN

Gelir İdaresi Daire Başkanı

Hayrunnisa ŞEN DOĞRUYOL

E. Gelir İdaresi Grup Başkanı,

E. Vergi Müfettişi, YMM

Prof. Dr. İhsan Cemil DEMİR

Afyon Kocatepe Üni. İİBF

İlhan TAŞPINAR

YMM, E. Vergi Müfettişi

Kemal Serkan KESKİN

YMM, E. Vergi Başmüfettişi, VMD E. Başkanı

Mehmet Fatih ÖZMEN

Gelir İdaresi Grup Başkanı, E. Vergi Başmüfettişi

Mücahit CİVRİZ

Devlet Malzeme Ofisi E. Genel Müdürü

Dr. Muhammet Fatih DAĞLI

TUSAŞ İç Denetim Başkanı, E. Vergi Müfettişi

Murat GÖKKAYA

Vergi Başmüfettişi

Prof. Dr. Mustafa Ali SARILI

Adnan Menderes Üni. İİBF

Mustafa Erkan ÜYÜMEZ

Anadolu Üniversitesi İİBF Maliye Bölümü

Prof. Dr. Nurettin BİLİCİ

Çankaya Üni. Hukuk Fak.

Nuri ERANIL

Gelir İdaresi Daire Başk., E. Vergi Müfettişi

Onur GÖK

Finansal Piyasalar ve Kambyo E. Genel Müdürü,

Emlak Katılım Bankası Gen. Müd.

Osman EŞÇİN

Kocaeli Defterdarı

Prof. Dr. Osman PEHLİVAN

Karadeniz Teknik Üni. Hukuk Fak.

Ömer ALANLI

İzmir Defterdarı

Ömer Faruk ZENGİN

Vergi Başmüfettişi

Özgür KUBUŞ

VMD E. Başkanı, Vergi Başmüfettişi

Sedat İÇEL

Vergi Denetim Kurulu E. Başkan Yardımcısı,

Vergi Başmüfettişi

Serdar CÖMERT

E. Vergi Müfettişi, YMM

Serdar KONAR

İstanbul Defterdarlığı Denetim Grup Müdürü

Suat SARIGÜL

Vergi Denetim Kurulu E. Başkanı

Sümeyra SOMUNCUOĞLU

Risk Analiz Gen. Müd. Yard.

Prof. Dr. Şafak Ertan ÇOMAKLI

E. Anadolu Üni. Rektörü

Doç. Dr. Şeref İBA

Yasama Uzmanı

Dr. Tamer SARISOY

Vergi Başmüfettişi

Tolga ERTEM

HMB Destek Hizm. Daire Başkanı,

Vergi Başmüfettişi

Tuğrul CEYLAN

Vergi Başmüfettişi

Tuncay İNCİ

E. Vergi Başmüfettişi, YMM

Tülin DOĞAN ONAT

VMD E. Başkanı, Vergi Başmüfettişi

Ümit GÜNER

Gaziantep Defterdarı, E. Vergi Başmüfettişi

Prof. Dr. Yusuf AKAN

Atatürk Üni. İİBF

Prof. Dr. Yusuf KILDIŞ

Dokuz Eylül Üni. İİBF

Zafer KÜTÜK

Vergi Başmüfettişi

Prof. Dr. Zeynep ARIKAN

Dokuz Eylül Üni. İİBF

YAYIN OKUMA KURULU

Doç. Dr. Hamdi Furkan GÜNEY

Gümüşhane Üniversitesi

Harun KURNAZ

Vergi Başmüfettişi

Hasan DEMİR

Vergi Başmüfettişi

Hasan KIRAZ

Vergi Başmüfettişi

Hasan SARI

Vergi Müfettişi

Hidayet GİRGIN

Vergi Başmüfettişi

Hürşit KAYA

SGK Müfettişi

Prof. Dr. Hüseyin ŞEN

Ankara Üni. Siyasal Bilimler Fak.

Dr. Arş. Gör. Hüseyin Taylan EĞEN

Hacettepe Üni. İİBF

İbrahim BAHAR

Gelir İdaresi Grup Başkanı, E. Vergi

Başmüfettişi

İlhan ÖZKAN

Avukat, YMM, E. Vergi Müfettişi

Doç. Dr. İnci SANDALCI

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi

Doç. Dr. İrem DİDİNMEZ

Hacettepe Üni. İİBF

İsa KILIÇ

İskenderun Teknik Üniversitesi

Doç. Dr. İsmail CİĞERCİ

Afyon Kocatepe Üni.

Doç. Dr. İsmail ENGİN

Hacı Bayram Veli Üni.

İsmail Hakkı YÜCELEN

Vergi Başmüfettişi

İsmail KARAKOÇ

Vergi Müfettişi

İsmet POLAT

YMM, E. Vergi Müfettişi

Kamuran ÇAĞLAR

Vergi Başmüfettişi

Karani ASLAN

Vergi Müfettişi

Prof. Dr. Kayahan TÜM

Hatay Mustafa Kemal Üni. İİBF

Doç. Dr. Kemalettin ERYEŞİL

Sırnak Üni.

Levent EMRE

Vergi Başmüfettişi

Levent ÖZKAYA

Vergi Müfettişi

Doç. Dr. Mehmet BULUT

Bayburt Üni. İİBF

Mehmet ÇELEN

Değerli Okurlarımız,

Yeni bir sayıyla daha sizlerle birlikte olmanın heyecanını yaşıyoruz. Bu sayımızda da sizlere çalışma hayatınızda faydalı olacağını düşündüğümüz güncel çalışmalara yer vermeye çalıştık

Bilanço en sade tanımıyla işletmenin varlıklarını ve bu varlıkların elde edildiği kaynakları gösteren bir tablodur. Bu tablo aynı zamanda işletmenin kârını da gösterir. Kârın hangi kriterlere göre hesaplandığı ise ticari ve mali kâr kavramlarını ortaya çıkarmaktadır. Ticari ve mali bilanço kavramları, her iki bilanço arasındaki farklılıklar, farklılığa neden olan etmenler ile ticari ve mali bilançoların uyumlaştırılması konularını içeren Dr. Öğretim Üyesi Sayın Buket Çatakoğlu AYDIN'ın **“Ticaret ve Vergi Hukuku Kapsamında Ticari Bilanço ile Mali Bilançonun Uzlaştırılması”** isimli çalışması istifadelerinize sunulmuştur.

Küreselleşmenin yaygınlaşması terör faaliyetlerinin de ülke sınırlarının dışına çıkmasına ve terörle özel mücadele yöntemlerinin belirlenmesine neden olmuştur. Klasik güvenlik prosedürlerinin yerine terörizmin devamını sağlayan mali işlemlerin de kontrol altına alınması terörle mücadele konusunda önemli aşamalardandır. Terörün finansmanı ile mücadele kapsamında FATF'ın tavsiyelerine göre hareket edilmesi ülkelerin bu mücadeleye uyum düzeylerini göstermektedir. Danimarka, İsviçre, Finlandiya, İspanya, İzlanda, Lüksemburg, Norveç ve İsveç gibi sekiz Avrupa ülkesinin mali istihbarat birim modellerinin karşılaştırmalı incelenmesi ve konunun MASAK yönünden değerlendirilmesini içeren Vergi Başmüfettişi Sayın Uğur İKİZ ve Cihad İslam YILMAZ'ın **“Terörizmin Finansmanı ile Mücadelede Mali İstihbarat Birimlerinin Kurumsal Modelleri - Avrupa Ülkeleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme”** isimli çalışması değerlendirmelerinize sunulmuştur.

Yukarıda sözü edilen çalışmalarla birlikte literatüre önemli katkıları bulunan diğer çalışmaların yer aldığı dergimizin bu sayısının akademik ve mesleki çalışmalarınıza ilham kaynağı olması dileklerimizle sağlıklılıkla kalın.

İÇİNDEKİLER

MAKALELER

- 7** VERGİ DENETİMİNİN GELECEĞİ:
ALGORİTMİK DÖNÜŞÜM VE NÖROBİLİM
TEMELLİ DENETÇİ YETKİNLİĞİ MODELİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Selma KALKAVAN / Dr. Bağımsız Araştırmacı
- 24** VERASET İNTİKAL VERGİSİ İSTİSNA ÖNERİSİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Yağmur YAVİLIOĞLU KAYA / Dr. Öğretim Üyesi
Coşkun ÇEKİCİLER / Sayıştay Üyesi, E. Vergi Müfettişi
- 33** VERGİ USUL KANUNU ÇERÇEVESİNDE
MÜKELLEFİYET KAYDININ RE'SEN TERKİNİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Ahmet EROL / Prof. Dr
Hilal İŞHAKOĞLU / Yüksek Lisans Öğrencisi
- 42** TİCARET VE VERGİ HUKUKU KAPSAMINDA
TİCARİ BİLANÇO İLE MALİ BİLANÇONUN
UZLAŞTIRILMASI
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Buket ÇATAKOĞLU AYDIN / Dr. Öğr. Üyesi
- 66** VERGİ KAYIPLARININ ÖNLENMESİNDE
DEFTERDARLIKLARIN ROLÜ: UYGULAYICI
PERSPEKTİFİNDEN BİR DEĞERLENDİRME
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Nurettin ÖZDEMİR / Dr. Öğr. Üyesi
Büşra KAYAHAN / Öğrenci
- 92** TÜRK VERGİ HUKUKUNDA FER'İ (YAN) MALİ
YÜKÜMLÜLÜKLERİN ANAYASAL
VERGİLENDİRME İLKELERİ ÇERÇEVESİNDE
DEĞERLENDİRİLMESİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Gökhan TURAN / Maliye Bilim Uzmanı
Mutlu YORULDU / Doç. Dr.
- 109** YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM
İŞLERİNDE VERGİLENDİRME, ÖZELLİKLI
DURUMLAR VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Aynur AKPINAR / Doç. Dr.
- 135** KARA PARA AKLAMA VE TERÖRÜN
FİNANSMANIYLA MÜCADELEDE (AML/CFT)
ÖRNEK ÜLKE UYGULAMALARININ
MÜŞTERİNİN TANINMASI (CDD) ÖNLEMLERİ
ÇERÇEVESİNDE DEĞERLENDİRİLMESİ
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Murat KAYA / Dr., Muhasebe ve Mali İşler Koordinatörü
- 161** TERÖRİZMİN FİNANSMANIYLA MÜCADELEDE
MALİ İSTİHBARAT BİRİMLERİNİN KURUMSAL
MODELLERİ - AVRUPA ÜLKELERİ ÜZERİNE
KARŞILAŞTIRMALI BİR İNCELEME
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Uğur İKİZ / Vergi Başmüfettişi
Cihad İslam YILMAZ / Genel Koordinatör
- 179** EKONOMİK DÜZENİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ
AÇISINDAN KAYIT DIŞI EKONOMİYİ
ÖNLEMEDE MALİ MÜŞAVİRLERE YÜKLENEN
SORUMLULUK YETERLİ MİDİR?
Hakemli Makale, Türü: Araştırma
Can YARDIMCI / Doç. Dr.
- 191** VERGİ MEVZUATINDA
GÜNCEL GELİŞMELER
Hazırlayan:
Çağlar DOĞAN / Vergi Başmüfettişi
- 209** ULUSLARARASI
VERGİ HABERLERİ
Hazırlayan:
Ömer Fırat GÜKER / Vergi Başmüfettişi
- 223** ÖZELGE VE
YARGI KARARI ÖZETLERİ
Hazırlayan:
Çağlar DOĞAN / Vergi Başmüfettişi
- 247** PRATİK BİLGİLER